

*70-річчя
професора*

Л.Г. ГРЕЧКА

5 червня 2008 р. виповнилося 70 років професору, доктору фізико-математичних наук, завідувачу лабораторії електродинаміки наноструктурних систем Гречку Леоніду Григоровичу.

Рано залишившись без батьківської опіки, допитливий хлопчина здобуває середню освіту і попри всі життєві негоди самотужки успішно долає конкурсні бар'єри – стає студентом фізичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Здібний студент запам'ятався своїм товаришам, перш за все, тим, що для нього не було «нерозв'язуваних» фізичних задач.

Почавши свою науково-педагогічну діяльність на фізичному факультеті університету 1961 року під керівництвом відомого фізика-теоретика, професора, члена-кореспондента НАН України К.Б. Толпиго, Л.Г. Гречко зробив вагомий внесок у підготовку кількох поколінь науковців, що визначають обличчя сучасної фізики в Україні. Він є одним із організаторів київської середньої спеціалізованої фізико-математичної школи № 145 та школи-інтернату фізико-математичного профілю при Київському національному університеті імені Тараса Шевченка, співавтором широко відомого «Сборника задач по теоретической физике», виданого 1972 року з рецензією академіка В.А. Фока і перекладеного польською, англійською, японською та корейською мовами, що став настільною книгою багатьох українських фізиків-теоретиків, а також низки підручників, зокрема курсу фізики для середніх спеціальних навчальних закладів, курсу фізики для вищих навчальних закладів, що широко використовуються, сприяючи суттєвому підвищенню рівня фізичної освіти країни.

Л.Г. Гречко завжди опікувався популяризацією фізичної науки серед молоді, а особливо учнівської. За його безпосередньою участю значно поліпшилась діяльність всеукраїнських учнівських фізичних олімпіад, він був одним із натхненників підвищення їх рівня та статусу.

1973 року Л.Г. Гречко захистив кандидатську (спеціальність теоретична та математична фізика), а 1990 року – докторську дисертацію (спеціальність хімія, фізика та технологія поверхні). 2005 року Л.Г. Гречко присвоєно вчене звання професора.

Л.Г. Гречко відомий широкому загалу вчених в Україні і в інших країнах світу як один з провідних фахівців у галузі фізики поверхні. Основними напрямками наукової роботи Л.Г. Гречка є електродинаміка гетерогенних систем, поглинання електромагнітного випромінювання матричними дисперсними системами при довільній концентрації включень, теорія фазових переходів в просторово-обмежених системах, математичне моделювання електрофізичних процесів, що перебігають в біологічних мембранах, взаємодія малих частинок з поверхнею клітин.

Досконале володіння сучасними методами теоретичної та математичної фізики дозволили Л.Г. Гречку виконати на високому науковому рівні теоретичні дослідження процесів поглинання та розсіювання електромагнітного випромінювання матричними дисперсними системами, що містять включення різної природи та форми, з урахуванням прямої мультипольної взаємодії між включеннями, нерівноважних процесів, викликаних взаємодією електромагнітного випромінювання з поверхнею твердих тіл. Розробленим теоретичні методи дали змогу розрахувати ефективні електродинамічні характеристики матричних дисперсних систем при довільних концентраціях домішок. Слід відзначити, що результати цих досліджень склали наукову базу конструювання різноманітних композиційних матеріалів з наперед заданими електродинамічними властивостями.

Загалом Л.Г. Гречку належать 9 підручників, понад 250 наукових праць, опублікованих в провідних вітчизняних та міжнародних фахових журналах, одержані ним результати доповідалися на більш ніж 100 міжнародних наукових конференціях.

Плідну наукову роботу в ІХП НАН України Л.Г. Гречко поєднує з викладацькою діяльністю на фізичному факультеті Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Він був одним з натхненників та організаторів створення на факультеті нової спеціальності «медична фізика», розробником відповідних спецкурсів та посібників.

Л.Г. Гречко створив вітчизняну школу фахівців з фізики поверхні, з якої вийшло 3 доктори та 8 кандидатів наук. Протягом багатьох років він був членом експертної ради з фізики ВАК України.

Леонід Григорович є членом редколегії збірника «Хімія, фізика та технологія поверхні», членом вченої ради Інституту, спеціалізованої вченої ради при ІХП, яка зобов'язана своїм створенням 1986 року організаційній активності та науковому авторитету серед фахівців бувшого Союзу її першого вченого секретаря Л.Г. Гречка.

З січня 2008 р. Л.Г. Гречко виконує обов'язки завідуючого новоствореної лабораторії електродинаміки дисперсних систем (11 співробітників, серед яких 7 кандидатів фізико-математичних та технічних наук і 3 аспіранти), яка є в Інституті однією з найбільш плідно працюючих.

Під керівництвом Л.Г. Гречка проводяться сумісні дослідження з Гетеборзьким університетом (Швеція), Університетом штату Кентуккі (США), Національним університетом імені Тараса Шевченка, Інститутами фізики, фізики напівпровідників, радіофізики та радіоастрономії, а також фізики низьких температур НАН України, Національним медичним університетом ім. О.О. Богомольця.

Наукова громадськість, колеги та численні учні зичать Леоніду Григоровичу міцного здоров'я, життєвих гараздів, подальших творчих злетів.

Редколегія